JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Woensdag 2 November. N°. 87.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is *zestig duiten* voor de *vijf woorden*, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 18 Augustus 1853 No. 40, is aan den gepensioneerden kapitein der artillerie van het leger in Oost-Indie, *J. F. Krämer*, vergunning verleend tot het blijven dragen van den aktiviteits-uniform van het wapen, waarbij hij laatst heeft gediend.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, *C. N. H. van Lawick van Pabst*, uit de betrekking van secretaris der residentie Banda, alsmede uit die van magistraat, vendumeester en havenmeester aldaar.

Op zijn verzoek, eervol, de amanuensis bij de kommissie tot het ontwerpen der vereischte wettelijke bepalingen tot verdere regeling van het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura, ingesteld bij besluit van 28 Junij 1849 No. 4, Mr. *Th. Schuurman*, Johz.

ONTHEVEN:

Eervol, wegens vertrek, de kapitein-luitenant-ter-zee *J. M. Kuijp*, van de verdere waarneming der betrekking van lid in het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch-Indie; — onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot secretaris, magistraat, vendumeester en havenmeester te Banda, *M. Lantzius*, thans pakhuismeester aldaar.

Tot pakhuismeester te Banda, *P. C. L. Hartog*, thans kommies bij de pakhuisadministratie aldaar.

Tot kommies bij de pakhuisadministratie te Banda, *R. N. Rijkschroeff*, thans kommies te Saparoea.

Tot vendumeester te Muntok, de secretaris der residentie Banka *F. E. Remij*.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden kommies bij de algemeene rekenkamer *J. J. H. Woesthoff*.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie *W. van Riessen*.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kolonel, chef van den generalen staf, *C. P. Schimpf*.

Advertentien.

BATAILLON SCHUTTERIJ VAN BATAVIA.

De contribuabelen aan de kas worden uitgenoodigd, het door hen verschuldigde over het 4de kwartaal dezes jaars, vóór of op den 15 dezer te willen voldoen.

BATAVIA, den 1 *November* 1853.

De Kapitein-Kwartiermeester,
R. M. DAENDELS.

Postkantoor.

De direkteur der Posterijen maakt bekend, dat op Woensdag den 9 November eerstkomende, 's namiddags ten vijf ure, aan het postkantoor te Weltevreden briefpakketten zullen gesloten worden voor Amboina, Ternate, Banda, Makassar, Menado, Kema, Gorontalo, Bima, Amboeloeka en Timor Koepang, om derwaarts via Soerabaija te worden verzonden per Zr. Ms. schoenerbrik *Saparoea*, luitenant-ter-zee 1ste klasse *W. van Gelder*.

Vendutien.

Op Donderdag 3 November, voor het kommissiehuis van gebr. *Bosselje en Co.*

Op Vrijdag 4 November, voor de pakhuizen van *Busing*, *Schröder en Co.*, door *Vaupel en Co.*

Op Maandag 7 November, voor de wooning No. 11 in het kampement te Weltevreden.

Op Dingsdag 8 November op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Vertrekkende Personen.

Stouerwald.
C. P. Schimpf en familie.
Theodor Büsch.
Mevrouw de weduwe *Hauk.*
J. F. Telge.
F. Rosy en familie.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 28 tot en met 31 Oct. 1853.

Hotel der Nederlanden. *Radhen Maas Soegirman*, van Soerakarta. — *Pangeran Ario Gondokoesoemo*, van idem. — *Douglas Nolten*, van idem. — *C. B. Cümmel*, van idem. — *L. J. de Koock*, uit het hospitaal.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *A. D. R. de Leeuw*, echtgenoote van

(1002) A. B. COHEN STUART.

SOERAKARTA, 22 *October* 1853.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *H. S. Drossaers*, *Houthuijzen.*

MODJOKERTO, 25 *October* 1853. (997)

Bevallen van een' ZOON, *C. S. Ebell*, *Otken.* (994)

Overleden *P. A. van den Ende*, geliefde echtgenoote van

(988) F. U. VAN HENGEL.

BATAVIA, 27 *October* 1853.

VENDUTIE TE BUITENZORG.

Op Zaturdag den 5den November zal, voor het sterfhuis van wijlen den Heer *J. C. Stevens*, te Buitenzorg, zonder reserve, vendutie worden gehouden van een Toerwagen met een span goed gedresseerde en hard loopende Timoresche wagenpaarden; voorts versche provisien in partijtjes tot huiselijk gebruik gesorteerd; Tokokasten Dranken en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt, almede een goede Teleskoop. Op deze vendutie zullen geene goederen kunnen worden bijgebragt.

De Testamentaire Executeur,
(999) L. WEBER.

COMMISSIEHUIS *MEESTER CORNELIS.*

Vendutie voor de woning van den WelEd. Gestr. Heer kapitein *Paul*, op Maandag den 7den November aanstaande, van Wagens, Paarden, Huismeubelen en andere goederen meer.

(1004) F. N. VON ENDE.

COMMISSIEHUIS MEESTER-CORNELIS.

Op de vendutie van aanstaanden Maandag, zullen precies om negen ure worden verkocht, 35 stuks sterke groote molenbuffels.

(1005) F. N. VON ENDE.

COMMISSIEHUIS MEESTER-CORNELIS.

Op de vendutie van aanstaanden Maandag, zullen alsnog zonder reserve worden verkocht:
9 spannen goedloopende Wagenpaarden.
2 moderne Wagens.
1 Palanquin benevens een Kinderwagen.

(1006) F. N. VON ENDE.

PATENT ASPHALT VILT.

Op nieuw in Commissie ontvangen, bij

(1000) JOHN PRYCE & Co.

Wit Marmeren Vloersteenen.
Dito Plinten.
Dito Grafsteenen.
Gepolijst Marmeren Platen en Tafelbladen, bij

(996) HAAGER & SCHUURMAN.

Grand assortiment de malles en cuir, Selles élastiques et autres, Fouets, Cravaches, Eperons, Brides, Etriers à ressort, Surfaix patent.

(998) COUDRAY.

SCHILPAD SOEP EN SCHILPAD BEAFSTEAK

Op Donderdag den 3den November in de Stads-herberg te *Batavia.* (980)

COMMISSIEHUIS *MEESTER CORNELIS.*

Vendutie voor de woning van den WelEdelGestr Heer *Paul* op Maandag den 7e November aanstaande, van Wagens, Paarden, Huismeubelen en andere goederen meer.

(987) F. N. VON ENDE.

ONTVANGEN:

Oblique drie Snarige Pianino's 6¾ Octaaf, uit de koninklijke fabrijk van den Heer *Cuijpers* te s'Hage, deze fraaije Pianino's, zoowel wat meubel als schoone klank betreft, zijn te bezigtigen bij

(991) VAN DER BEEK, *Gang Patjenongan.*

☞ *Wegens ziekelijke omstandigheden* wordt, op eene der hoofdplaatsen van Java uit de hand ter overneming aangeboden eene welvarende zaak van *Handel* en *Nijverheid.* Men is ook geneigd tot het aangaan eener associatie. De speciale kennis welke tot het drijven dier zaak vereischt wordt, kan bij eene goede opvoeding gemakkelijk verkregen worden. Adres litt. A. N. met gefrankeerde brieven te Batavia bij de Boekverkoopers *Lange & Co.*, te Samarang bij de heeren *Oliphant & Co.*, en te Soerabaya bij den heer *Hoffman*, Marine-Hotel. (1001)

Wordt te koop aangeboden eene Suiker-Onderneming in de residentie Cheribon, groot circa 500 Bouws.

Voor informatie gelieve men zich te vervoegen bij *Paine*, *Stricker & Co.* te Batavia, of zich franco te adresseeren onder Letteren E. E. aan het Postkantoor te Cheribon.

2 *November* 1853. (1010)

MOEDERLEED EN MOEDERVREUGDE. (*vervolg*)

Camilla was doodsbleek geworden.

»Moeder wilde het kind naar het vondelingshuis brengen vervolgde Eleonore — en ook ik beschouwde zulks als eene noodzakelijkheid, die ik aan mijnen goeden naam verschuldigd was. Maar toen ik het verstootene, hulpelooze wicht uit haar mandje nam en dezen doek herkende, toen vermoedde ik in dit kind uw vleesch en bloed, en de stem van dat bloed kreet zoo onwederstaanbaar om erbarming, dat ik mijnen goeden naam prijs gaf, mij een zwaren last opleide, en moeder overhaalde om Emilie te behouden. En voor deze liefde en opoffering beloont gij mij nu met de bitterste verwijten? Wee u, wee u!"

Gedurende deze laatste woorden werd de klink der kamerdeur zachtjes opgeligt, en, door het schermpje bedekt, sloop een man naar buiten.

Camilla stond als van den donder getroffen. Ook Leonore zweeg. Zij ging weder bij het ziekbed zitten, en luisterde angstig naar de zware ademhaling van het zieke kind.

Een half uur later werd er aan de deur geklopt, en er traden twee heeren binnen.

»Zijt gij weder terug gekomen, mijnheer Martin!" riep Eleonore verrast uit, toen zij in den eenen heer haren voormaligen schuldeischer herkende.

»Ja," antwoordde Martin ontroerd. »Doch daarvan een ander maal. Met leedwezen heb ik het gevaar vernomen, waarin uw pleegkind zich bevindt, en ik heb mij daarom veroorloofd doctor Baumgarten mede te brengen, opdat hij eens onderzoek doe naar den toestand van het kind en naar de gebruikte geneesmiddelen."

»Ach, gij zijt onze beschermengel" sprak Eleonore met dankbare ontroering.

»Stil!" zeide Martin — gij moet mij niet doen blozen."

De doctor onderzocht den toestand der zieke, en gaf de beste hoop. Dat waren troostwoorden, die tegen geen goud opgewogen konden worden. Bij het weggaan zeide Martin stil tegen Leonore: »beschouw mij als uwen vriend. Als gij eenige hulp noodig hebt, vergeet dan niet om u tot mij te wenden."

Nog eenmaal ontwaakte Camilla's trots. De heeren schenen mij in 't geheel niet te bemerken — sprak zij — gij hadt mij hun ook wel kunnen voorstellen, Lore! Mijn naam is in geheel Duitschland bekend en beroemd. Ik had daarbij de gelegenheid kunnen waarnemen, om den doctor eens naar den toestand mijner gezondheid te vragen. Nogmaals, Lore! beloof mij heilig, dat gij er moeder niets van zult ontdekken. Hoort gij? aan niemand!"

HET MASKER VALT AF.

Emilie's leven was thans buiten gevaar, daarentegen werd Camilla's toestand bijna ieder uur ongunstiger. Zij leed aan snel toenemende tering, waartegen tot dus verre alle geneesmiddelen vruchteloos geweest waren. Op raad van den doctor had men haar naar Morelli's kamer overgebragt, terwijl deze door den heer Martin in zijne woning was opgenomen, waar hij zeer goed verpleegd werd. Ook op Camilla scheen deze verandering in den beginne gunstig te werken. Zij was opgeruimder dan vroeger, ademde vrijer en was blijde om de rondom haar heerschende rust. Toen Eleonore op zekeren schemeravond bij het bed harer zuster kwam, ontsloot zich Camilla's hart. »Leonore," zeide zij, »ik gevoel dat deze gunstige verandering in mijnen toestand slechts schijnbaar is, en dat mijn laatste levensuur met rasse schreden nadert, Ik wil mij voor u schuldig bekennen, maar tevens trachten mij te verontschuldigen. Emilie is werkelijk mijne dochter; maar ik vermoedde zulds geenszins en daarom heb ik haar ook niet zeer moederlijk behandeld. De u reeds bekende luitenant von Brandner is Emilie's vader; hij had mij te Weenen heimelijk verlaten en ik was hem nagereisd om mij weder met hem te verzoenen. Hij bevond zich weder hier en had eene rijke erfenis gekregen. Meêdoogenloos verstiet hij mij, toen ik hem opzocht. Gramschap, toorn en wanhoop deden mij vergeten, wat ik mijn kind schuldig was; ik zond het den vader, terwijl ik hem bezwoer om voor hetzelve te zorgen. De snoodaard moet er zich toen van

BATAVIASCHE TENTOONSTELLING.

Wij hebben ons niet vergist toen wij, bij de mededeeling in ons vorig nommer, vermeldden, dat wij vermeenden dat het getal bezoekende Inlanders op dien dag groot zou zijn; werkelijk heeft hun cijfer 2393 bedragen en voortdurend wordt het gebouw door Europeanen sterk bezocht, hetwelk voornamelijk ook l. l. Zondag morgen het geval is geweest. Eene regenbui ten 10 ure ongeveer heeft echter een groot aantal personen van dat bezoek teruggehouden.

Het aantal bezoekers van af 10 October tot en met 1 November heeft bedragen

Europeanen	3,512
Inlanders en Chinezen	7,863
Militairen	1,477
te zamen.	12,852

De ontvangsten over hetzelfde tijdperk hebben beloopen aan

Abonnementsgelden	*f* 1,810,—
Entreegelden	» 4,634,20
Verkochte Catalogussen	» 508,—
	f 6952,20

Vervolg der beschouwingen over de Tentoonstelling.

ASSISTENT-RESIDENTIE BUITENZORG.

Het eerste wat ons daar in het oog valt zijn die alom bekende modellen van *huizen, karbouwkralen, warongs, wachthuizen, bruggen*, enz., welke daar alleen met zoo deel juistheid en naauwkeurigheid in het klein vervaardigd worden. *Honderd en zestig verschillende houtsoorten* uit *s' lands Plantentuin* van *Buitenzorg*, eene doorgesnedene *Patmabloem* van *Noessa kambangan* zijn ingezonden geworden door den Hortulanus *J. E. Teys*[...] van wien mede is ontvangen *vanille vruchten*, di[...] de eerste qualiteit behooren.

De door den heer Mr. *J. H. Graaf van den B*[...] ingezondene monsters *Cochenille* 1, 2, *en* 3 *soort* zeer fraai, even als de *vanille*, *thee*, *notenmusca*[...] *foelie*, van zijn landgoed Pondok Gedè afkomstig[...]

Ook is de Tentoonstelling in het bezit van tien[...] ten *Vezelstof* bereid uit *Rameh*, *Ananas bladen*[...] *soenka*, *Sada Gorie*, *Poempoeloetan* (hennip so[...] *Aloei-planten*, *wilde Pisang*, *Pisang Radja* en *Pi*[...] *Amas*, ingezonden door den heer *L. Weber.* Drie[...] ken stof van verschillende soorten, daaruit geweven[...] uitmuntend sterk en bijna onverslijtbaar. (1)

Een met gouddraad geweven sarong, genaamd [...] *sonket*, geweven door de huisvrouw van den djoe[...] op het land Tjileboet van den heer *Th. Bik*, ve[...] aller aandacht en verdient die te meer, dewijl dierg[...] sarongs niet op Java, maar op Sumatra gemaakt [...] den en het dus eene navolging is, die wel gezegd [...] worden volmaakt wel geslaagd te zijn.

RESIDENTIE BANTAM. (2)

Onder de *mineralen* uit deze residentie toegezo[...] verdient te worden opgemerkt een stuk *kwarts kr*[...] *een stuk zwavelzuur ijzer*, en *eenige stukken brui*[...] *len van jonge formatie.*

De van daar ontvangen *wapenen* zijn fraai bew[...] terwijl het *vlechtwerk* van bamboe de aandacht [...]

ASSISTENT-RESIDENTIE KRAWANG.

Van deze residentie zagen wij alleen eenige m[...] *monsters kaneel* en de uit dat product vervaar[...] *olie.* Vier *machinale suiker potten*, op de onderne[...] van den heer *Leyssius* te *Parakantroes* vervaar[...] trokken onze aandacht.

Nog zijn door den heer *E. Vincent* toegezonden [...] de landen Pamanoekan en Tjiasem eene collectie [...] *opgezette vogels en dieren*, *slangen op sterk w*[...] *kapellen en insekten*, benevens eenige producten.

Het eigenaardige van dit kabinet is dat alle *vogel*[...] *dieren* door eenen inlander zijn opgezet geworden.

Wijders *zeer schoone zeegewassen* in den vorm [...] *vazen* (*Djamoer Ratoe Laut*) verschillende soorten [...] *koraal en sehelpen.*

RESIDENTIE PREANGFR-REGENTSCHAPP[...]

Onder de menigvuldige voorwerpen uit deze resid[...] tie hebben die uit het delfstoffelijk rijk het aller[...] onze aandacht getroffen, te weten:

Uit het Regentschap Tjandjoer *kalkspat*, welke [...] in groote hoeveelheid gevonden doch door de bevol[...] niet benuttigd wordt. *Zwavelerts*; (*Batoe maas*) vol[...] berigten heeft men getracht deze erts te ontleden, w[...] van de resultaten niet voldoende zijn geweest; een [...] *pijpaard* om vormen te maken voor het gieten van [...] ne tinnen en koperen voorwerpen; en uit diezelfde a[...] zijn twee *medaillons* met een mesje bijzonder fraai [...] sneden.

De *bruinkolen* uit het Regentschap *Soekapoera* [...] van nog jonge formatie. *Batoekerpoe*, waarvan de [...] landers ringen slijpen; verschillende soorten van s[...] nen gevonden in de rivier *Tjikamgan*, *sela* eene [...] van *aardharst*, geschikt om te branden.

Zwavel uit het Regentschap *Bandong*, welke da[...] groote hoeveelheid voorkomt; *ijzererts* hetwelk ec[...] nog niet onderzocht is geworden, *zand-*, *slijp- en v*[...] *steenen* benevens *koraal* en *schelpen*, welke op de [...] gen zijn geworden.

Ook nog *Sela-roode,- bruine- en gele aarde*, be[...] vens *steenen*, bevattende gele glimmende bestandde[...] die echter onbekend zijn.

Eene schoone collectie van diverse producten; h[...] onder dient vermeld te worden *thee*, *koffij*, *rijst*, [...] *tjang* enz. Eene *ronde tafel*, zamengesteld uit hon[...] twintig verschillende houtsoorten, *weef en spin toe*[...] *len*, waaronder zich onderscheidt *een spinnewiel* [...] *een garenwinder*, *fraai bewerkte houten bakken* [...] huishoudelijk gebruik, benevens, sierlijk en kunstig[...] maakte *rotting en bamboezen mandjes*, verschill[...] weinig bekende *muzijkinstrumenten.* Maar wat vo[...] al een elk in het oog moet vallen is eene fraaije [...] lectie van wapenen en eene overschoone verzame[...] van *kleedjes*, zoo als wij die elders te vergeefs gez[...] hebben; onder deze verdient bijzondere vermelding [...] kleedje naar een schotsch patroon.

---

(1) Bekend is het dat die heer voor dit fabrikaat op de Wer[...] Tentoonstelling te Londen bekroond is geworden.

(2) Deze residentie is wel zeer zuinig geweest met het inze[...] Het verwondert ons dat de bevolking van een gewest, dat in [...] gere eeuwen als op zich zelf staand rijk, in zeden en gewoonten [...] de overige bewoners van Java veel verschilde, en zoo als wij verne[...] zulks thans ook nog doet, niet iets eigenaardigs, iets bijzonder[...] zoude bezitten, de moeite waard om ingezonden te worden.

---

ontslagen hebben, door het hier te laten bezorgen, want hij heeft niet geweten waar ik mij ophield. Zoo kwam het dat ik niet vermoedde wie Emilie was, en dat ik haar eene lastige plaag noemde."

Na deze mededeeling zweeg Camilla vermoeid stil. Eleonore wilde er thans ook niet op aandringen dat zij deze bekentenis in tegenwoordigheid der moeder herhaalde. In 't oog loopend was de weinige begeerte, die Camilla aan den dag leide om haar kind te zien. Het scheen dat zij den haat, welken zij voor deszelfs vader koesterde, ook op het onschuldige kind overdroeg — want het gebeurt niet zelden, dat wij niet de zonde, maar alleen de daaruit voortgesprotene bittere vruchten verafschuwen.

Vijf weken later naderde Camilla's einde. Uitgeteerd als een geraamte lag zij daar. Toch gaf zij de hoop nog niet op, dat genezing mogelijk was. Eleonore had aan hare moeder het geheim medegedeeld, dat op Emilie's geboorte rustte, en zelfs het kind in de ziekenkamer gebragt om den zegen der moeder te ontvangen.

Zich een kalm oogenblik ten nutte makende, bragt Eleonore het kind bij de moeder, en zeide zacht: »hier is uwe dochter, Camilla! Moeder weet alles, maar zij bemint er Emilie des te meer om. Emilie bidt om uwen zegen, zuster."

»Weg met dat kind!" antwoordde Camillia bitter. »Ik wil rust hbben." Een oogenblik later begon zij weder te ijlen, toen Morelli, bijna geheel genezen, in de kamer trad. Na eenen onderzoekenden blik op de stervende sprak hij diep ontroerd: »de dood vereffent alles en delgt alle vijandschap uit. Ik vergeef u. Gij waart mijne beste en leergierigste leerlinge, en met u gaat een rijk talent verloren. De vele vleijerij heeft u bedorven — welligt heb ik ook daaraan te dikwijls toegegeven. Het blanketsel is u thans ontvallen, en ik zie niets dan uw geopend graf. Hoor — nu noemt Camilla mijnen naam —

»Wat zegt hij? Memento —" Camilla's stem werd al zwakker en zwakker — »memento Mor — Morel — li — —

Diep bewogen boog zich de meester over zijne leerlinge, die met dezen laatsten lettergreep den adem uitgeblazen had. Moeder en zuster weenden luide om de ontslapene. Eleonore voerde het kind naar het doodbed. »Zij is dood — uwe moeder!" sprak zij; »maar ik zal uwe moeder zijn, gelijk ik het tot dus verre geweest ben."

HET LOON DER DEUGD.

Eenige dagen na Camilla's dood en begrafenis verscheen de heer Martin bij de familie Niedner.

Met eenige aandoening sprak hij tot het jeugdige waschmeisje: »ik moet u vergeving vragen voor een groot onregt dat ik u aangedaan heb. Ook ik had gel[...] geslagen aan het gerucht, dat over uwe betrekking [...] Emilie door de menschen uitgestrooid werd. Een [...] lukkig toeval heeft mij eerst onlangs uit deze dwa[...] geholpen. Gedurende Emilie's ziekte zag ik u op [...] keren morgen schreijende naar de apotheek loopen[...] vermoedde de oorzaak uwer bekommernis, en beslo[...] den bijstand aan te bieden van mijnen vriend, do[...] Baumgarten. Terwijl ik met dit doel uwe woning [...] nen trok, was ik tegen mijnen wil achter een sch[...] getuige van een gesprek tusschen u en uwe zuster [...] milla, dat een helder licht verspreidde over de afko[...] van Emilie. De onwederstaanbare begeerte om te [...] ten dat uw goeden naam ten onregte belasterd was, [...] mij daar blijven en luisteren. Dit is het wat ik [...] zeggen had. Maar nog iets: mag ik u vragen of gij [...] eenigerlei betrekking staat tot uwen huisgenoot, [...] kantoorschrijver Schmiedel?"

»O neen," antwoordde Eleonore; »'t is een mensch[...] schuw en ondoorgrondelijk persoon."

»Men beweert — dat hij voornemens is een geh[...] plan tegen u uit te voeren. Met dat doel moet hij [...] muur, welke uwe kamer van de zijne scheidt, zoo [...] gemaakt hebben, dat hij alles hooren kan wat in [...] naburige kamer voorvalt. Hiertoe behoort onder an[...] ren de ontmoeting tusschen Camilla en Morelli, w[...] gehoudene strafpredikatie door Schmiedel woord[...]

Ook merkten wij op een *gouden bruidskroon* (Makotta) vervaardigd naar eene teekening van den regent van Tjanjoer, een paar *gouden oorringen en drie gouden ringen*, waarin eenige *diamanten* meesterlijk zijn gezet. Vooruitgang in de goudsmederijen en in het weven van kleedjes en het smaakvol kiezen van patronen en kleuren is in deze residentie allezins zigtbaar.

RESIDENTIE CHERIBON.

Al dadelijk vallen hier in het oog eenige stukken *kalksteen*, benevens een stuk *zandsteen*, bewerkt voor de as van een waterrad, dat, volgens berigt, gedurende twee jaren is gebruikt en nog onmerkbaar versleten is. Verder ontwaart men monsters *zwavel*, *aardolie en poesie* (zwavelzuur koper oxyde, koper vitriool).

De toegezondene producten verdienen alle aandacht; daar onder munt bijzonder uit, een monster *tafelrijst*, uit den oogst van 1853, van het établissement van den heer *Heckler*, op het landgoed Indramaijoe West, ook de monsters *koffij*, *indigo en thee*, zijn zijn fraai.

Hoogst belangrijk is mede het in Indramaijoe gevonden middel om *lakens*, *linnen*, *zijde* of welke *stof* ook zwart te verwen.

De bladeren van den *Derwalongboom* bezitten deze zwarte verfstof.

Twee stukken linnen en een stuk geel laken zijn met die stof geverfd en op de Tentoonstelling aanwezig.

Volgens berigt van den Assistent-Resident van Indramaijoe, verkrijgen de met *derwalong* geverfde zijden stoffen een duurzaam zwart, zonder hare vorige glans te verliezen.

Ook zagen wij met belangstelling een *steenen rijstpot* met geslagen koperen bodem, waarvan wij de constructie niet begrijpen. Onder het aardewerk van Indramaijoe troffen wij zeer schoone en groote tampaijangs aan. Jammer dat dit aardewerk zoo weinig in den handel voorkomt, want met nut zoude deze tampaijangs kunnen worden gebruikt in plaats van watertonnen, welke zich bijv. in kazerne's bevinden, en waarin het water altijd een onaangenamen smaak en warmte heeft. De uit wortels van boomen vervaardigde voorwerpen als sirihdoozen enz. zijn zeer eigenaardig.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Voortdurend gaat de gezondheid van Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal in beterschap vooruit en wij vernemen dat H. D. op gisteren morgen Hare gewone rijtoeren weder heeft hervat.

— Op 27 October overleed de heer *Georg Frederick Stiehaus*, geboren te Osnabruck, deelgenoot in de alhier gedomicilieerde firma *Pandel en Stiehaus*. Eerst sedert 15 jaren alhier woonachtig, zoo had hij door zijne noeste werkzaamheid en spaarzaamheid een fortuin overgegaard, dat wel betrekkelijk groot genoemd mag worden en hij koesterde het voornemen om ter uitbreiding zijner handelszaken, met de onlangs vertrokken mail naar Europa te vertrekken, toen hij twee dagen te voren ziek werd en na een kort lijden bezweek.

Eerlijk in zijne beginselen en stil in zijn maatschappelijken omgang, zoo bezielden hem de edelste, menschlievendste gevoelens en erkende hij de waarde der vriendschap, zoo als zijne uiterste wilsbeschikking voor den notaris *J. C. Meijer*, op 24 October jl. gepasseerd, daarvan de duidelijkste kenmerken draagt. Bij die wilsbeschikking toch vermaakt hij (naastbestaanden schijnt hij niet te hebben gehad) aan het Parapattan Weezengesticht *f* 5000; aan de Loge *de Ster in het Oosten f* 1000, aan de kindren van twee zijner vrienden ter dezer plaatse *f* 8000 te zamen; aan twee zijner kantoorbedienden ieder *f* 3000, aan het Instituut te Herwijnen *f* 5000, aan de armen in het armhuis te Osnabruck *f* 5000; aan een vriend in Duitschland *f* 35000.

Hier spreken daadzaken, die de nagedachtenis van den braven overledene, bij allen die hem gekend hebben, in zegening moeten doen blijven en waarlijk kan men velen beschikking bedenken over de gaven door de Voorzienigheid geschonken, dan die van hem, wiens uiterste wil de weezen en armen ondersteunt, de opvoeding der jeugd bevordert en de vriendschap huldigt? Strekke zij dan ook die nagedachtenis en moge zijne menschlievende handelwijze tot voorbeeld ter navolging strekken van hen, die ook door den Almagtige gezegend, de middelen bezitten om, even als hij deed, zooveel als mogelijk, zelfs na hun verscheiden, geluk en heil op het aardrijk te verspreiden.

— Opmerkenswaardig is het, hoe in de laatste tijden de voorbeelden van zelfsmoord onder de inlanders toenemen. Ook wij moeten hier weder een zoodanig vermelden en dit No. van ons blad zal van nog meerderen gewagen.

Op 29 dezer heeft zich in den namiddag de 45jarige, voor zoo ver bekend is, ongehuwde inlandsche vrouw, *Ma Djeran* genaamd, achter eene kamerdeur in de woning van den heer *de la R.....e*, op Noordwijk aan een linnen buikbank opgehangen. Zij was eerst sedert drie dagen in dienst van dien heer en de oorzaak tot dien zelfmoord is geheel onbekend.

— In ons nommer van Zaturdag ll. behielden wij ons voor de nadere bijzonderheden mede te deelen, van den storm of beter gezegd windhoos, die op den 28 dezer op het landgoed *Kedoeng Halang* heeft plaats gehad. Die bijzonderheden zijn de volgende:

In den namiddag ongeveer ten ¹, voor 4 ure brak uit het Z. O. een hoos, vergezeld van zwaar onweder en stortregens, los, die slechts zeer kort duurde, doch niet te min met zoo veel kracht woedde, dat in een oogenblik de steenen pondoppe achter het heerenhuis geheel instortte en een puinhoop werd, de dakpannen van dat huis, bijgebouwen, pakhuizen en administrateurswoning in de lucht rondwarrelden, de vensterglazen verbrijzeld en de schoonste waringien, tandjong en Japansche boomen ontworteld werden. De woede des winds was zoo sterk, dat de afgerukte boomtakken in de binnenkamer des administrateurswoning te regt kwamen en 58 jonge klappernoten voor die woning op den grond verspreid lagen. De fraaije tuin voor het heerenhuis kan door het omverwaaijen van al die boomen als verwoest beschouwd worden.

De ontsteltenis der op de plaats der verwoesting wonende personen was groot en zij waren even min veilig in als buiten hunne woningen. Zij zijn er echter met den schrik afgekomen en de 84 jarige *Nemmers*, een hongaar, sedert 1802 hier te lande en sints 30 jaren op dat land in dienst, die zich in groot levensgevaar bevond, is gelukkig gered kunnen worden. Alleen de tuinman *Tompel* was door een dakpan en glasscherf zwaar aan den slaap gewond geworden en bevond zich, bij het afgaan der mededeeling dezer verwoesting, nog in een bedenkelijken toestand.

Zonderling ook is het, dat op datzelfde oogenblik, aan de zoo digt nabij gelegene Tolbrug slechts zeer weinig wind is ontwaard, zoodat het zich veronderstellen laat, dat die windvlaag zich alleen op de hoogte van het heerenhuis van Kedoeng Halang in volle kracht heeft doen gevoelen.

— Van Buitenzorg ontvingen wij wijders nog de volgende berigten.

Op zekeren nacht in het begin der maand October, werd de Inlandsche vrouw *Ma Djassimien*, die vroeger lange jaren als baboe bij den heer *D.* gediend had, door haar echtgenoot *Bapa Jaipan* met zeven krissteken om het leven gebragt, waarop hij zich door de vlugt had gered, zonder dat het tot dusverre der ijverige Buitenzorgsche policie is mogen gelukken hem op het spoor te komen. Evenmin zijn de redenen bekend, die tot dien moord aanleiding gegeven hebben.

— Zeker vijftienjarig meisje, dat wel schoon genoemd kon worden, *Samia* heette en in de kampong Kedoeng Badak bij haren zwager en zuster inwoonde, werd met dezen op een sedekah in de naburige kampong Kedoeng Halang genoodigd. Vroegtijdig begaven zij zich derwaarts, ten einde, even als zulks onder de Inlanders gebruikelijk is, gastheer en gastvrouw in het bereiden van het eten behulpzaam te zijn.

Toen het feestmaal begon, ontwaardde *Samia* dat eene vrouw, die haar schoonmoeder geworden zou zijn, een frikkedel, die *Samia* toevallig bereid had, wegwierp, zeggende, »dat deze door eene onbekwame hand was gemaakt." Welk doel die vrouw daarmede had, weten wij niet, maar wel dat *Samia* dat zeggen als eene beleediging aanmerkte en zich terstond verwijderde.

Eenige dagen later bevond zij zich op een sedekah in de kampong Baharoe en hoorde daar iemand zeggen: »Kijk! daar is *zij* weer, die zulke lekkere frikkedellen kan maken." Hierover gebelgd, keerde zij weder huiswaarts, zonder er iemand de reden harer verstoordheid mede te deelen.

Slechts een half uurtje echter, voor dat zij bloedende en bewusteloos uit hare slaapkamer te midden der woning harer zuster neerviel, had zij deze gezegd, dat zij zooveel schande had ondervonden, dat zij thans op een middel bedacht was om zich het leven te benemen.

Hare zuster hechtte geene waarde aan die woorden en dacht bij zich zelve, dat *Samia* zich wel bedenken zou, doch deze, zich een oogenblik later alleen ziende, nam een gewoon, oud doch scherp geslepen tafelmes en stak zich daarmede in de keel. Weinige minuten later was zij een lijk.

— In den avond van den 24 October begaf *Bapa Gabock*, op het land Tritrap, zich ter ruste. Regts en links van hem lagen zijne kinderen, terwijl het jongste in een ajonan (hangende wieg) boven hem hing. Eensklaps werd hij door een schot uit zijnen slaap gewekt en voelde hij zich aan een zijner dijen door een kogel gekwetst.

Des anderen daags werd de ongelukkige, die zelfs omtrent het gebeurde geene gissingen kan maken, naar het hospitaal te Buitenzorg vervoerd, alwaar hij zich nog bevindt. Onbekend is het derhalve of dit droevig voorval aan kwaadwilligheid, dan wel aan onvoorzigtigheid is toe te schrijven.

— Nog wordt ons van Buitenzorg gemeld, dat zich in de gevangenis aldaar op eergisteren een gevangene heeft opgehangen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Gedurende het derde kwartaal van 1853, hebben 14 schepen, gezamenlijk 56 dagen, van 's lands drijvend droogdok te *Soerabaya* gebruik gemaakt, en wel: 3 oorlogs-stoomschepen, 3 oorlogs-zeilschepen, 4 partikuliere stoomschepen en 4 partikuliere zeilschepen. Het meerendeel der stoomschepen waren ijzeren, welker in het water gedompeld deel moest worden schoon gemaakt en op nieuw met menie of eene kompositie bestreken.

Een verlangen naar hooger loon der javaansche timmerlieden die aan de schepen in het bassin van het marine-établissement werken, heeft gedurende eenige weken den loop dier werkzaamheden belemmerd. Zij hebben echter door medewerking van het bestuur den arbeid hervat zonder dat het loon is verhoogd.

De voorzieningen, toen aldaar voor de marine onder handen, bepaalde zich tot eenige van ondergeschikt belang aan kleine zeilschepen. Op de oude werf was het voornaamste werk, dat aan het nieuwe stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*.

Een nieuwe stoombaggermolen werkte naar den aangenomen regel vijf dagen per week, nu en dan echter slechts met eene slede, ten gevolge van kleine gebreken aan den toestel; de inlandsche feestdagen, soms gebrek aan praauwen en koelies tot vervoer der specie, veroorzaakten mede nu en dan oponthoud. Niettemin zijn in 57 werkdagen 34992 kubieke ellen grond opgebaggerd, ter uitdieping van gemeld bassin.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld geworden hierondervolgend den afloop der onlangs plaats gehad hebbende wedrennen alsnu mede te deelen.

OCTOBER MEETING 1853.

First Day October 13th, Thursday.

Maiden Plate. The four Horses started well together, *Si Poetri* taking the lead at the 1th. quarter and kept it all round followed by *Hark Away* and *Marco Polo* at respectful distance, won in 2' 5".

The Farewell Cup. The four Horses appraud to compete for this valued Cup, valued more on account of the Giver *L. M. F. Plate* Esqr. lately President of the Club, than for its intrensic value however handsome.

Cymrw made decided objections to running, bolted to the Paggar &c. &c. and was consequently distanced. At the 2nd quarter *Cid* took the lead and was not again lapped altho' closely followed by *Maitland & Nimrod* ad longer distance in the rear. *Cid* winning in 3', 51" making the best time ever made on this course, equal to 1' 48" free mile 273 miles, Heat.

Maiden Pong Stakes. 1 Heat. The Horses got away well together, *Princess* taking the lead and winning followed by *Chevalier, Djankriek, & Mandjangan* distanced.

2nd *Heat. Princess* took the lead, easily and kept it winning first Ht. in 2' 21".
2nd » » 2' 23".

Second Day Friday October 14th 1853.

Patrons Cup. 1st *Heat.* Only two Horses appeared *Gendrée & Noble.*

Gendrée could not be made to start well, consequently *Noble* had 30 or 60 yds. advantage at the 1st quarter, but *Gendrée* after getting to work gained of *Noble*, who won the heat in 2', 8" *Gendrée* 2', 10".

2nd Heat. Owing to *Gendree's* not starting well, *Noble* again had the advantage and won in 2', 9" *Gendrée* 2', 10".

Club Purse. 1st *Heat.* Some time lost in getting the Horses facily in position, but got away at last very well, *Corinne* first, followed closely by *Diana & Alice* who took the lead at 2nd quarter and came in first followed bij *Corinne*, *Ariel*, and *Diana*. On coming to the scall the Rider of *Alice* was found most wright, (owing to his forgetting his shot bag) consequently distanced and *Corinne* winning.

2nd *Heat. Diana* took the lead but soon gave place to *Ariel*, who kept the lead, winning in 2' 15." *Diana* 2' 17", Corinne 2', 19".

3d *Heat.* Got away well together, *Ariel* took and kept the lead winning in 2', 31" followed by *Diana* and *Corinne*.

Batavia Stakes. Two Horses only entered; won by *Princess* in 2' 17" after a very good race.

Gentlemens Sweepstakes. 1st *Heat.* The five Horses got off well together, *Lady Jane*, leading, *Hark Away* 4th, but the latter soon shew his speed, and took the lead at the 2nd quarter and won in 2' 17" followed by *Morco Polo, Lady Jane, Slowcoach, Clydesdale* in sight.

2nd *Heat. Marco Polo* took the lead followed by *Lady Jane, Clydesdale, Hark Away* and *Slowcoach*,

---

heeder verteld is geworden."

»O, die afschuwelijke man!" riep vrouw Niedner ontstuit. »Ach, hoe zullen wij dien spion onschadelijk kunnen maken?"

Reeds den volgenden morgen trok, tot Eleonore's geheime schrik, vrouw Niedner den schrijver bij den arm in de woonkamer, terwijl zij hem driftig toevoegde: »Loop niet zoo haastig weg, mijnheer! wij hebben een appeltje met u te schillen, mijnheer de luistervink. Waarom trekt gij het hoofd zoo diep tusschen de schouders, he? als gij een goed geweten hebt? Gij durft mij niet eens vrij in de oogen kijken. Waarom, vraag ik, hebt gij den muur afgevijld om ons te beluisteren? Men heeft ons voor u gewaarschuwd, en daarom heb ik eens nader onderzoek naar u gedaan. Geen mensch kent den advokaat, bij wien een kantoorschrijver Schmiedel is. Zelfs onze huisheer weet nagenoeg niets van u. Kortom, gij zijt niet voor wien gij u uitgeeft. Wat moet dat beteekenen? Kom aan, spreek!"

De kantoorschrijver scheen door deze onverwachte aanspraak zoo verlegen, dat hij geen woord kon spreken. Hierdoor werd de gramschap der moeder nog heviger. »Zult gij mij terstond antwoorden, mijnheer? Of ik er de policie bij roepen?" vroeg zij. »Wel nu," vervolgde zij toen Schmiedel bleef zwijgen, »waarom laat gij het hoofd zoo op de borst hangen? Waarom draagt gij uw haar zoo sluik over uw voorhoofd?"

Als gij zulks verlangt — antwoordde de schrijver, het hoofd omhoog rigtende — dan kan ik deze haren wel wegschuiven." Met een enkelen greep verdwenen de zwarte lokken van een anders blond hoofd. Met nog een paar grepen verdwenen ook knevels en bakkebaarden

»Hemel, mijnheer Martin!" riepen moeder en dochter te gelijk.

»Ja, ik ben het" antwoordde de jonge man. »Zulke listen vindt de liefde uit. Uit liefde voor u, Eleonore, ben ik op reis gegaan; uit liefde voor u keerde ik reeds na drie maanden terug, werd ik schrijver, uw huisgenoot, een luisteraar en spion. In den beginne was ik getroffen geweest door uwe bevalligheid; naderhand door de zedigheid, die in uw gedrag jegens mij doorstraalde. De laster over uwe vooronderstelde betrekking tot Emilie brak mij het hart, en deed mij op reis gaan. Innige liefde dreef mij terug en in uw huis, waar ik van uwe edelmoedigheid jegens den ongelukkigen leermeester uwer zuster en jegens haar kind getuige was. Maar nu, als uw hart nog vrij is, schenk het dan aan mij, te gelijk met uwe hand, om mij daardoor tot den gelukkigsten aller menschen te maken."

Eleonore is thans Martin's benijde echtgenoote. Het voormalige waschmeisje doet wat de ruim betaalde zangeres naliet: zij bezorgt harer moeder en den leermeester van Camilla een zorgeloos en aangenaam leven; zij voedt met gelijke liefde als hare eigene kinderen haar nichtje Emilie op, die even als hare moeder reeds aanleg heeft tot eene verrukkelijke stem, maar voor geen geld ter wereld met dit talent voor de wereld zal willen schitteren.

BLADVULLING.

De heer Rees, een welbekend prediker te Cincinnate in de vereenigde staten, werd door een *would-be* grappemaker onlangs dus aangesproken: »Gelooft ge, doctor, wat de bijbel van den verloren zoon en van het vette kalf verhaalt?" — »Wel zeker geloof ik het." — »Zeg me dan eens, als ge kunt, of het kalf, dat men slagtte, een mannetje of een wijfje was?" — »'t Was een wijfje." — »Hoe weet ge dat?" — »Wel." antwoordde Rees, den snaak strak bekijkende, »ik zie, dat het mannetje nog in leven is."

but at the 2nd quarter *Hark Away* had and kept the lead winning in 2' 17'' followed by *Marco Polo*. *Lady Jane*, and *Clydesdale* well behind.

Third Day Saturday October 15th 1853.

By agreement the Ladies Plate was run before the Presidents Cup.

Ladies Plate. 1st *Heat*. *Diana* did not appear reported too lame from yesterday work.

Marco Polo, took the lead at starting followed by *Si Poetrie*. *Hark Away*, and *Gendree*, who as usual declined starting at the signal. At the 1st quar *Si Poetri* had the lead, but was passed by *Hark Away* before reaching the 2nd quarter, *Hark Away* winning by a length of *Si Poetri*, *Gendree* a good third. notwithstanding his bad start. *Marco Polo* bringing up the rear.

2nd *Heat*. *Si Poetri* took the lead at starting, followed closely by *Marco Polo* and *Hark Away*. *Gendree* refusing to start again was taken of the course. At the 2nd quarter *Si Poetri*, and *Hark Away* were neck and neck closely followed by *Marco Polo*. The race here was a very excelling one and well contested but *Hark Away* gradually drew a head, and won the Plate, closely followed by *Si Poetri* and *Marco Polo*.

Time first 1st 2', 10''. 2nd do. 2', 9''.

The rider of *Hark Away* complained *Si Poetrie's* bring run against him him to prevent his passing, and shew the marks of the Spur of *Si Poetri's* rider » *Tjringing* who has often be complained of for jostting and unfair riding.

Presidents Cup. 1st *Heat*. *Cymrw*, did not appear for the same reason as on the 1st day, he prefering having his own way about starting, and going over the pagger instead of round the course. *Cid* took the lead at starting followed closely by *Maitland* and *Nimrod* and so passed the first quarter. At the 2nd quarter *Cid* and *Maitland* were neck and neck and continued so until near the 3d quarter when *Maitland* took the lead and won by half a length of *Cid*, *Nimrod* a good third. This was a beautiful race won in 2', 27''.

2nd *Heat*. The Horses got away well together and passed the winning post nearly neck and neck, *Maitland* bring a little advanced, and they kept well together until past the 2 quarter, when *Cid* took the lead and won by more than a length in 2' 26'' *Nimrod* a good third again.

3d *Heat*. The Horses again passed the winning post in a line and kept well together untill near the 3d quarter when *Maitland* took the lead and won the Cup by two length of *Cid*. *Nimrod* again a good third, winning very much better than on the first day.

The owner of *Cid* complained of jostting on the part of *Maitland* at the start, but the complaint was not made untill the Horses and riders had all left the stand.

Private Sweepstakes. They got away well together in the following order. The *Captain*, *Chevalier*, *Tam O'Shanter*. *St. Mungo*, and *Nameless*. At the 2nd quarter. *Tam O'Shanter*, the *Captain* and *Chevalier* were well together; *Nameless* had passed *St. Mungo* and shortened the distance between the leader and himself, 3d quarter *Tam O'Shanter* had the lead and kept it followed closely by *Chevalier* and the *Captain*; and *Nameless* 1/2 distance, *St. Mungo* barely within the distance.

The Beaten Plate, was contested by *Princess* and *Lady Jane*. and won by the former easily then closing the racing of the season, shewing in the agregate improved speed, and more care and attention to the selection of Horses.

OCTOBER WEDLOOPEN 1853.

Eerste dag. — 13 *October*. — Donderdag.

Maiden Plate. De vier paarden liepen te gelijk af. *Si Poetri* kwam bij den 1sten kwartpaal voorop en hield *Hark Away* en *Marco Paola* op respectuensen afstand achter zich. Gewonnen in 2' 5'',

De Afscheidsbeker. De vier paarden schenen een waren wedstrijd te zullen openen voor dezen hooggeschatten beker, die zijne waarde geheel ontleende aan den naam des gevers, de afgetreden President, *L. M. F. Plate*.

Cymrw scheen bepaalden tegenzin in het loopen te hebben, den rug tegen den pagger enz. en was dientengevolge gedistancieerd.

Bij den 2den kwartpaal kwam *Cid* voorop en bleef gevolgd door *Maitland* zeer nabij, door *Nimrod* op een afstand. Gewonnen in 3' 51''; zijnde de grootste snelheid ooit op deze baan vertoond. De Heat 2½ mijl zijnde, werd dus de mijl afgelegd in 1' 43''.

Maiden Pony Stakes.

1ste Heat. De paarden liepen te gelijk af. *Princess* kwam voorop en won, gevolgd door *Chevalier*. *Djankriek* en *Mandjangan* gedistancieerd.

2de Heat. *Princess* was dadelijk voor en won de 1ste haet in 2' 21'', de 2de in 2' 23.

Tweede dag. — 14 *October*, — Vrijdag.

Beschermheersbeker. Slechts twee paarden kwamen op: *Gendrée* en *Noble*.

1ste Heat. *Gendrée* wilde niet behoorlijk afrijden, zoodat *Noble* bij den 1sten kwartpaal reeds 50 à 60 yards vooruit was, doch *Gendrée* eens aan het loopen zijnde, won op *Noble*, die de Heat won in 2' 8'', *Gendrée* volbragt dien in 2' 10'',

2de Heat. Door het slecht afrijden van *Gendrée* kwam *Noble* weder voor en won in 2' 9''. *Gendrée* in 2' 10''.

Club Purse.

1ste Heat. Het duurde lang voor de paarden behoorlijk in positie te krijgen, zij liepen echter goed af. *Corinna* voorop, zeer nabij gevolgd door *Diana* en *Alice*, welke laatste bij den 2den kwartpaal voor kwam, gevolgd door *Corinna*, *Ariel* en *Diana*.

Aan de schaal gekomen werd de rijder van *Alice* te ligt bevonden; (hij had zijne hagelzak vergeten om te doen) gevolgelijk was hij gedistancieerd en won *Corrinna*.

2de Heat. *Diana* voorop, maakte spoedig plaats voor *Ariël*, die de Heat won in 2' 15'', *Diana* 2' 17'', *Corinna* in 2' 19''.

3de Heat. Gelijk af. *Ariël* kwam en bleef voorop, winnende in 2' 31'', gevolgd door *Diana* en *Corinna*.

Batavia Stakes. Twee paarden slechts komen op. Gewonnen door *Princess* in 2' 17''. Was een schoonen strijd.

Heeren Sweepstakes.

1ste Heat. De vijf paarden liepen te gelijk af. *Lady Jane* voorop. *Hark Away* de vierde. De laatste toonde spoedig zijne snelheid en kwam bij den 2den kwartpaal vóór. Hij won in 1' 17'' gevolgd door *Marco Paola*, *Lady Jane*. *Slowcoach* en *Clydesdale* in t' gezigt.

2de Heat. *Marco Paola* kwam voorop. gevolgd door *Lady Jane*. *Clydesdale*, *Hark Away* en *Slowcoach*, doch bij den 2den kwartpaal kwam *Hark Away* voor en won in 2' 17'', gevolgd door *Marco Paola*, *Lady Jane* en *Clydesdale* in t'gezigt.

Derde dag. — 15 *October*. — Zaterdag.

Met onderling goedvinden werd eerst voor den Damesbeker geloopen.

Damesbeker.

1ste Heat. *Diana* kwam niet te voorschijn en werd gerapporteerd kreupel te zijn.

Marco Paola kwam voorop bij den afrid, gevolgd door *Si Poetri*, *Hark Away* en *Gendrée*. die als gewoonlijk weigerde op het signaal af te loopen. Bij den 1sten kwartpaal kwam *Si Poetri* voor, maar werd door *Hark Away* gepasseerd voor dat hij den 2den kwartpaal bereikte. *Hark Away* won met een paardenlengte van *Si Poetri*, *Gendrée* hield zich goed als derde, niettegenstaande slechtere afrid. *Marco Paola* kwam achteraan.

2de Heat. *Si Poetri* voorop bij den afrid, zeer nabij gevolgd door *Marco Paola* en *Hark Away*. *Gendrée* weigerde af te loopen en werd van de baan verwijderd. Bij den 2den kwartpaal waren *Si Poetri* en *Hark Away* nek aan nek, zeer nabij gevolgd door *Marco Paolo*. De strijd was hier zeer geanimeerd *maar Hark Away* kwam langzamerhand voor en won den beker, op 't lijf gevolgd door *Si Poetri* en *Marco Paolo*.

De eerste Heat werd volbragt in 2' 10''.

» tweede » » » 2' 8''.

De rijder van *Hark Away* klaagde, dat *Si Poetri* tegen hem aangereden had om hem het voorbijgaan te beletten en toonde de teekens van *Si Poetri's* rijders spoor » *Tjiringien* » die herhaaldelijk is aangeklaagd geweest voor dringen en andere ongeoorloofde kunstgrepen bij het rijden.

Beschermheersbeker.

1ste Heat. *Cymrw* kwam niet opdagen om dezelfde reden als op den 1ste dag. Hij scheen zijne eigene denkbeelden omtrent den afrid te hebben en ging over den pagger, instede van over de baan. *Cid* kwam voorop bij den afrid, nabij gevolgd door *Maitland* en *Nimrod*. Bij den 2den kwartpaal waren *Cid en Maitland* nek aan nek; digt bij den 3den kwartpaal kwam *Maitland* vóór en won met eene halve paardenlengte van *Cid*. *Nimrod* maakte een goed derde. Deze schoone wedloop werd gewonnen in 2' 27''.

2de Heat. De paarden liepen goed af en passeerden den 1sten kwartpaal bijna nek aan nek; voorbij den 2den kwartpaal kwam *Cid* vóór en won met ruim een paardenlengte in 2' 26''. *Nimrod* weder een goed derde.

3de Heat. De paarden passeerden den 1sten kwartpaal weder in eene lijn en bleven gelijk tot nabij den 3den kwartpaal, waar *Maitland* voorkwam en den beker won met twee paardenlengten van *Cid*. *Nimrod* weder goed derde, liep veel beter dan den eersten dag.

De eigenaar van *Cid* klaagde over het aanrijden door *Maitland* bij den afrid, doch de klagt werd eerst gediend, nadat de paarden en rijders de loots reeds verlaten hadden, — Dus te laat.

Afzonderlijke Sweepstakes.

Zij reden goed af en kwamen in de volgende orde: *Captain*, *Chevalier*, *Tam O'Shanter*, *St Mungo* en *Nameless*. Bij den 2den kwartpaal waren *Tam O'Shanter*, *Captain* en *Chevalier* vrij gelijk. *Nameless* passeerde *St. Mungo* en verminderde den afstand tusschen zich zelven en den leader. Bij den 3den kwartpaal kwam en bleef *Tam O'Shanter* vóór, nabij gevolgd door *Chevalier* en *Captain*. *Nameless* was half gedistancieerd, *St. Mungo* bijna geheel.

Beaten Plate. *Princess en Lady Jane* deden zich voor, *Princess* won zeer gemakkelijk en sloot de wedloopen van dit saizoen.

Over het geheel openbaarde zich meer snelheid bij, en meer zorg voor de paarden.

BELGIE.

Antwerpen, 7 September. Gedurende hun verblijf te Brugge hebben HH. KK. HH. de hertog en hertogin van Brabant, de graaf van Vlaanderen en de prinses *Charlotte* zich wel als leden der koninklijke societeit van St. Sebastiaan willen doen inschrijven. Bekend is het, dat in dezelve een afzonderlijk register wordt aangehouden om de handteekening van voorname personen op te nemen. In dat register prijken de handteekeningen van Karel de II van Engeland. van zijne broeder, de hertog van Glouchester, van den koning der Belgen, van wijlen de koningin *Louisa Maria*, van de koningin *Victoria*, prins *Albert* enz.

— De hertog en hertogin van Brabant hebben ook nog, op verzoek van den bisschop, het peterschap op zich genomen over een klok. die in de kathedrale kerk te Luik op 8 September zal worden ingezegend.

— Men schrijft van Luik:

Wij achten ons gelukkig te kunnen berigten, dat de buitengewone stijging, in prijs der granen, niet anders is geweest dan het gevolg eener overdrevene vrees. Sedert eenige dagen is de daling dan ook algemeen geweest met den uitslag, dat de prijs van het tarwebrood met vier cents verminderd is.

DUITSCHLAND.

Te Weenen is eene inrigting daargesteld, die, als wij ons niet bedriegen, eenig in haar soort is. Die instelling heeft tot doel om kosteloos goede en bekwame dienstmeiden op te leiden. Zij draagt den naam van *Heilige Maria* en telt reeds 295 kostgangsters, aan wie, afgescheiden van in eenige bijzondere werkzaamheden, onderrigt wordt gegeven in de Godsdienst, het lezen, schrijven en rekenen en in het naaijen, verstellen, wasschen en strijken van linnen.

De fondsen tot het daarstellen van die inrigting benoodigd, zijn verkregen door eene inschrijving, waaraan de burgers van alle rangen en klassen deel hebben genomen. Het plaatselijk bestuur van Weenen heeft het beschermheerschap daarover aangenomen.

— *Berlijn*, 30 Aug. Men verzekert dat de hertog van Brunswijk het voornemen koestert om van de regering afstand te doen en stil op zijne landgoederen in Sil alwaar hij zich thans bevindt. te gaan leven. In geval komt genoemd hertogdom weder aan het kon rijk Hanover, alzoo de Duitsche Bond bij een besluit hertog *Karel* onbekwaam heeft verklaard om te reg en er geene andere erfgenamen bestaan.

— *Weimar*, 28 Aug. De plegtigheid der eedsafleg en inwijding van den nieuwen groot-hertog van Sa Weimar heeft op heden alhier plaats gehad.

— *Berlijn*, 30 Aug. Het memorandum dat door Pruissische gouvernement aan de tolvereeniging is i diend, ter zake van den staatkundigen handelstoest van het tolverbond tegenover Belgie, treedt in een derzoek over de grondslagen van een verdrag met rijk te sluiten. Voor zoover men er over oorde kan, bestaat er voor Belgie geen vooruitzigt meer door het tolverbond op den voet der meest begunst natien behandeld te zullen worden, alzoo het daar niets in de plaats kan stellen.

— Volgens verscheidene Duitsche dagbladen, waa der vooral de Breslausche Courant daarvan melding ma zou in Oostenrijk het voornemen bestaan om het eene gewigtige vermindering te doen ondergaan. vermindering is reeds bij de opmaking van het b voor 1854 in hetzelve opgenomen en den keizer aa den, die er in heeft toegestemd, onder de mits ee dat geene onverwachte omstandigheid eene verhinder doet geboren worden, om tot zulk een maatregel te gaan.

De vermindering die daaruit in de uitgaven zal vo vloeijen met de verzekering van het Gouvernement, de inkomsten op een belangrijken voet toenemen, de hoop koesteren. dat men eindelijk tot een finan evenwigt zal kunnen geraken.

ZWITSERLAND.

In het dagblad *Zwitserland* van den 3 Sept. wo de volgende regelen gevonden over een voorval in Fr rijk, waarvan geen enkel Fransch dagblad melding m waarom zij dan ook met alle voorbehoud hier w teruggegeven:

» Het gerucht liep gisteren te Genève dat een ops of liever eene poging tot opstand te Lyon krachtd was onderdrukt en er ten gevolge dier gebeurtenis, w van in Genève kennis was gegeven, op de grenzen strenge politiemaatregelen genomen waren.''

» Ook te Bern was men omtrent dit onderwerp ee bijzonderheden te weten gekomen. Ten gevolge zamenzwering waren er meer dan 150 personen in h tenis genomen; een groot aantal andere deelgenooten zich met de vlugt gered en was meer dan waarschijnl over de Zwitsersche grenzen getrokken.''

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Aug. Volgens een brief van St. Omer het kamp aldaar tegen den 1 Sept. met eene bri versterkt worden, onder het bevel van den brigad neraal *Lespinasse*, adjudant des keizers. Die bri zal zamengesteld worden uit het 12de jagers te pa komende van Abbeville en Amiens en uit het 6de en ligte infanterie. De aanstaande komst van den keiz dat kamp heeft aanleiding tot die versterking geg Thans is het bezet door de divisie *Helfaut* sterk manschappen en ongeveer 800 paarden.

— *Parijs*, 26 Aug. De keizer en de keizerin zij Dieppe, nu twee dagen geleden. door het nuttigen oesters, ongesteld geworden. Die ongesteldheid is ec na eenige uren geweken en heeft geene verdere gevol gehad. Niettemin waren de geneesheeren ontboden.

— Eenige dagen voor het huwelijk van den hertog Brabant, begaf zich onze afgezant bij het Belgische die zich echter sedert geruimen tijd hier bevindt. de *F. Barrot*. tot den minister van binnenlandsche zaken vroeg of hij zich om die gelegenheid naar zijn post Brussel moest begeven? Ik zal te dien opzigte de beve van den keizer vragen, antwoordde de minister. 24 o later ontving de heer *Barrot* eene uitnoodiging om St. Cloud te komen. Ha! ha! riep hem de keizer zoodra hij hem gewaar werd, — hoe komt het dat nog niet vertrokken zijt, gij, die toch zooveel haast om op de bruiloft van den hertog van Brabant te d sen? Sire! antwoordde de heer *Barrot* ik wachtte bevelen uwer majesteit; zij spreke slechts een woord ik vertrek. — Blijf, hervatte de keizer. gedurende feesten te Brussel moet Frankrijk slechts eene rol len, namelijk die om zich door zijne afwezigheid doen opmerken.

— De aartsbisschop van Besançon, de kardinaal *thieu*, heeft, ter gelegenheid der prijsuitdeeling in kollegie dier stad, eene aanspraak gehouden, die scherpe kritiek over het stelsel van verdeeling, door heer *Fortoul* in het onderwijs ingevoerd. inhield. kardinaal vermeende dat het leeren der mathesis geest der kinderen onderdrukte en wilde den weg. wa de scholier zijne eerste stappen doet, met bloemen strooid zien. Hij hechtte dus meer aan de leerwijze o voorouders, Fransch, Latijn en eene goede keuze der schrijvers; de studie der wetenschappen moest uitge worden tot na het verlaten der school. De heer *Fort* zal zeker wel niet zeer te vreden zijn over die bits opmerking van Zijne Eminentie.

SPANJE.

Madrid, 22 Aug. De hitte is in deze hoofdstad se eenige dagen zoo stikkend geweest, dat het plaats bestuur gelast heeft de barrières des nachts open te l ten einde de bevolking in de gelegenheid te stellen een luchtje te scheppen en in het open veld te ve men. Velen hebben daarvan gebruik gemaakt en laugen tijd zal men zich hier die nachtelijke onge wandelingen herinneren. De onuitstaanbare hitte eene epidemische ziekte doen ontstaan, die vooral de nog zeer jonge kinderen heerscht.

— Sommige personen die den heer *Soulé*, gezant de Vereenigde Staten bij het Spaansche hof, te Parijs o moet hebben. zeggen dat die staatsman speciaal van z gouvernement in last heeft om het Madridsche kabi een bod voor den afstand van Cuba te doen. De Ver eenigde Staten hebben de gemiddelde jaarlijksche op brengst van dat eiland aan Spanje berekend en ste voor om telken jare het dubbele daarvan, als de p van den verkoop, die aan hen gedaan zal worden, betalen.

Daarenboven zal de heer *Soulé* aan het Spaans gouvernement verklaren, dat indien het, op de in